

Дата публікації

14 листопада 2023 року

КОНТАКТНА ГРУПА ГРОШОВОГО ТА ВАЛЮТНОГО РИНКІВ

П'ятниця, 27 жовтня 2023 року, 11:00–13:00

Засідання відбулося дистанційно з використанням сервісу Zoom

Узагальнені підсумки дискусії

Питання 1. Пропозиції до формування складу Ради оверсайту індикаторів грошового та валютного ринків.

*(спікер – **Олександр Арсенюк**, начальник управління оперативного регулювання грошово-кредитного ринку Департаменту відкритих ринків НБУ)*

Під час розгляду питання підбито підсумки роботи Комітету оверсайту індикаторів грошового та валютного ринків (далі – Комітет). Зокрема, відзначено, що за період роботи Комітету (2020-2022 роки) удосконалено методологію розрахунку індикаторів грошового та валютного ринків (UONIA, офіційний / довідковий курс гривні), впроваджено розрахунок похідних показників UONIA. Також реалізовано важливі процедурні заходи, пов'язані з визначенням та оприлюдненням індикаторів грошового та валютного ринків, а саме затверджені механізми та регламенти, пов'язані із:

- запобіганням конфлікту інтересів;
- роботою із зверненнями щодо індикаторів;
- здійсненням періодичного огляду індикаторів.

Відзначено, що перший огляд індикаторів, підготовлений та запланований на кінець лютого 2022 року, не відбувся через широкомасштабне вторгнення. Наразі його проведення планується у I кварталі 2023 року.

Також під час засідання визначено кандидатури, рекомендовані Національному банку Контактною групою грошового та валютного ринків

(далі – Контактна група) для включення до складу Ради оверсайту індикаторів грошового та валютного ринків (колегіального органу, створеного на заміну однойменного Комітету). Ними стали:

Антон Коваленко (директор Департаменту ринків капіталу АТКБ «ПРИВАТБАНК»);

Андрій Потапов (член Правління з фінансових ринків та казначейства АТ «ІНГ Банк Україна»);

Антон Стадник (директор Департаменту інвестиційного бізнесу АТ «ПУМБ»).

Питання 2. Розгляд пропозиції Незалежної асоціації банків України (НАБУ) стосовно створення додаткового індексу процентних ставок, який би розраховувався за даними банків щодо депозитів юридичних осіб.

Питання 2.1. Проблемні аспекти застосування індексу UIRD.

(спікери – **Олександр Примаченко**, начальник управління контролю ринкових ризиків Департаменту ризик-менеджменту АТ «Укрексімбанк», **Антон Болдирєв**, директор Департаменту казначейсько-інвестиційних послуг АТ «Укрексімбанк»).

З метою всебічного розгляду пропозиції НАБУ представники АТ «Укрексімбанк» у своїй презентації окреслили позицію асоціації щодо проблематики використання індексу UIRD та інших існуючих індикаторів грошового ринку, а також запропонували як шляхи удосконалення індексу UIRD, так і можливі опції створення нових індексів.

Питання 2.2 Використання банками індикаторів грошового ринку в кредитних та депозитних продуктах.

(спікер – **Олександр Арсенюк**, начальник управління оперативного регулювання грошово-кредитного ринку Департаменту відкритих ринків НБУ).

Представник НБУ в доповнення до презентації експертів АТ «Укрексімбанк» поінформували учасників засідання, що відповідно до статистичної звітності банків наразі переважна кількість кредитних та (меншою мірою) депозитних продуктів з плаваючою ставкою прив'язуються до індикаторів UIRD.

Під час обговорення зазначених питань члени Контактної групи висловили думку, що новий індекс доцільно запроваджувати лише, якщо

будуть запропоновані ті або інші рішення стосовно того, як позбутися вад, притаманних існуючим індикаторам, зокрема UIRD та UONIA. Також зверталася увага, що створення індексу, який обраховуватиметься за декларативними ставками (а не ставками за реальними угодами), у випадку депозитів юридичних осіб зробить цей індикатор надто вразливим до маніпуляцій. Особливо з огляду на те, що зазвичай у банків розкид ставок за коштами юридичних осіб значно більший, ніж за вкладами населення.

До того ж процедури комплайєнсу багатьох банків (зокрема банків з іноземним капіталом) вимагають залучення як мінімум трьох осіб до процедури визначення та надання декларативних ставок для розрахунку індексів. А це не додає стимулів для участі таких банків у розрахунку індексу. Тому належна якість нового індексу може бути забезпечена лише у разі, якщо він обраховуватиметься на підставі даних за реальними угодами, які банки подають до Національного банку в межах статистичної звітності.

З огляду на вищезазначене окремі учасники засідання звернули увагу, що індикатор UONIA виглядає концептуально кращим за UIRD, оскільки обраховується на підставі реальних угод. Але його основна вада в тому, що міжбанківський кредитний ринок України наразі є вкрай вузьким і немає перспектив його істотної активізації в осяжному майбутньому.

За підсумками обговорення члени Контактної групи визнали за доцільне продовжити вивчення питання удосконалення існуючих та/або створення нових індикаторів грошового ринку в межах роботи Ради оверсайту індикаторів грошового та валютного ринків.

Питання 3. РЕПО та валютний своп з центральним контрагентом

[спікер – Олег Ткаченко, голова Правління ПАТ «Розрахунковий центр» (далі – Розрахунковий центр)].

Учасникам засідання представлено опис етапів становлення ринку РЕПО з центральним контрагентом, а також його сучасного стану, наведено відповідні статистичні дані, акцентовано на зростаючому інтересі до інструменту та пожвавленні активності учасників ринку останнім часом.

Презентовано нову послугу Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках як центрального контрагента – кліринг валютних свопів з центральним контрагентом. Розглянуто переваги використання валютних свопів з центральним контрагентом. Також представлено параметри валютного свопу, які були узгоджені з учасниками Робочої групи з розвитку ринків репо та своп при Розрахунковому центрі.

Окрему увагу приділено системі управління ризиками та гарантій, яка застосовуватиметься Розрахунковим центром під час здійснення клірингу зобов'язань за договорами репо та валютними свопами.

Під час обговорення учасники засідання звертали увагу на те, що для стимулювання подальшого розвитку операцій «репо з контролем ризиків» Національному банку було б доцільно вивести з бази формування банками обов'язкових резервів кошти, що залучаються банками від центрального контрагента шляхом здійснення операцій репо.

Перелік учасників засідання

Голова контактної групи

Юрій Гелетій

– Національний банк України

Заступник голови контактної групи

Олексій Лупін

– Національний банк України

Члени контактної групи:

Максим Абросімов

– АТ “А-БАНК”

Юрій Артеменко

– ПАТ “МТБ БАНК”

Анон Болдирєв

– АТ “Укрексімбанк”

Алла Бровкова

– АТ “Ощадбанк”

Андрій Варзар

– Акціонерний банк “Південний”

Олексій Дмитрієв

– АТ “УНІВЕРСАЛ БАНК”

Олександр Дуда

– АТ “УКРСИББАНК”

Максим Думанський

– АТ “БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА
ЗАОЩАДЖЕНЬ”

Андрій Дуцький

– ПАТ “БАНК ВОСТОК”

Олексій Єфремов

– ПАТ “УКРГАЗБАНК”

Олег Клімас

– АТ “Райффайзен Банк”

Антон Коваленко

– АТ КБ “ПриватБанк”

Сергій Кучерявий

– АТ КБ “КРЕДОБАНК”

Станіслав Лисянський

– АТ “БАНК АЛЬЯНС”

В’ячеслав Озеров

– АТ “КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК”

Владислав Парьоха

– АТ “ТАСКОМБАНК”

Людмила Пилипів

– АТ “ПРОКРЕДИТ БАНК”

Андрій Потапов

– АТ “ІНГ Банк Україна”

Антон Стадник

– АТ “ПУМБ”

Ростислав Шаповал

– АТ “БАНК 3/4”

Андрій Шпилевський

– АТ “ОТП БАНК”

Секретар Контактної групи:

Олександр Арсенюк

– Національний банк України

Запрошені учасники засідання:

Сергій Ніколайчук

– Національний банк України

Сергій Демиденко

– Національний банк України

Максим Дробязгін

– Національний банк України

Ірина Жак

– Національний банк України

Анна Закренична

– Національний банк України

Людмила Кіма

– Національний банк України

Марина Матвієнко

– Національний банк України

Тетяна Нурмухаметова

– Національний банк України

Микола Селехман

– Національний банк України

Катерина Семенченко

– Національний банк України

Олександр Примаченко

– АТ “Укрексімбанк”

Олег Ткаченко

– ПАТ “Розрахунковий центр”